

ALBA-IULIA

Organul oficial al organizației partidului Național-Tărănesc, din Județul Alba

APARE SĂPTĂMĂNAL SUB CONDU-
CEREA UNUI COMITET

INTEMEIATĂ LA 1 DEC. 1918.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
PIAȚA MIHAI VITEAZUL, 28

Congresul dela Alba-Iulia

Comitetul de direcție și sfatul parlamentar al partidului național-tărănesc a hotărât în ședința ținută Marți 18 X. în București ca'

Congresul partidului să se țină LA ALBA-IULIA, IN ZIUA DE DUMINECĂ, 20 NOEMVRIE. Vom reveni.

Sesiunea ordinară de toamnă a consiliului județului Alba

Sâmbătă, în 15 l. c. a avut loc la prefectura din Aiud sesiunea de toamnă a consiliului județului nostru, sub prezidiul dlui deputat Dr. Ioan Pop.

S'au prezentat la ședință membrii consiliului în număr aproape complet S-au dezbătut mai multe chestiuni importante. Vom expune, d'între ele numai câteva și vom expune, pentrucă nu s'au putut finaliza toate punctele dela ordinea zilei.

Pe vremea guvernării averescane și a prefecturii Cușuta, s'a încheiat prin acesta și prin părintele protopop Iosif Pop (alias Rasputinul Albei) — pela spatele consiliului un contract de închiriere a unei case a județului, în condițiuni oneroase pentru județ, însă binevenite pentru cei doi contractanți. Consiliul județean la rândul său, în aceasta sesiunea invalidat contractul. Prima lecție d-lui „Rasputin”. A doua lecție: Dl. Iosif

Pop, protopopul Aiudului ajunsese și dânsul membru în consiliul județean, dar tot pe cale nedreaptă. De-aceea consiliul, revenind asupra chestiunii, a invalidat pe cel intrus ilegal.

Curios și interesant este, că atât anularea contractului, cât și invalidarea dlui Pop-Rasputin, s-au făcut cu unanimitate, ba mai mult la propunerea chiar a unui fost ortac averescan al dânsului. De sigur aceasta este semn bun, un semn de reîntoarcere la simțăminte mai bune.

Au fost și câteva interpelări, între cari cea a iubitului nostru deputat Dr. Ioan Pop, cătră prefectură, privitor la șicanele și abuzurile, ce s'au comis față de populația județului nostru, și anume față de țărani, cu ocazia recvirărilor pentru miliție pentru recente manevre de toamnă.

Interpelantul, arătând procedura tendențioasă și nedreaptă a unor primari și a altor factori administrativi,

a cerut, ca pe viitor, să nu se mai repete cazurile. Dl. prefect a promis intervenție și remediare pe viitor. Vom vedea, dacă va deveni realitate promisiunea.

La ordinea zilei a fost și bugetul județului pe anul viitor 1928 și modificarea celui pe anul 1927. Inșă a trebuit să fie amânate ambele pe o altă ședință, fiindcă ministerul de interne încă nici până azi nu a stabilit normele, după cari trebuiesc întocmite bugetele. Și tot aceasta este cauza și a faptului, că și în anul trecut 1926, numai cătră finea anului s'a putut definitiv bugetul și a lucra pe baza lui.

Tot o caracteristică a guvernelor averescane și liberale.

Ședința în care să se dezbată chestia bugetului s'a fixat pe 29, Oct. a. c. Iuj

— Ziar nou. In București oparare din 15 l. c. începând un nou ziar al partidului național-tărănesc, cu numele sugestiv: „DREPTATEA” Redactat cu mare grijă, obiectivitate și simț național, apare zilnic, în locul ziarului „România” care s-a sistat. Se poate abona dela administrația ziarului București, Calea Victoriei No. 78 etaj 1. Se vinde cu numărul în toate chioscurile și costă 3 Lei numărul.

Istoria orasului Alba-Iulia

de EGUMENUL SERAFIM

Dacia înainte de Romani:

— urmare —

Dacii înțelegeau folosul banului. A imitat tipurile de monede grecești mai vechi pe cari le cunoșteau încă din veacul IV, când expedițiile lui Philippos Alexandrua și Ligsimagus au familiarizat pe Geți în lumea grecească. Incă din veacul II. d. Ch, pe lângă negustorii greci devin tot mai numeroși cei Romani. Pătrunderea lor în Dacia s'a făcut dinspre V. și Sv, dinspre marele seș pornind pe valea Mureșului în sus care a servit drept principală arteră de comunicație care lega Dacia cu imperiul roman. Pela 100 a. ch. Dacia era

plină de acei „negociatores Stalici”, cari cumparau pe bani producerea indigenă din Dacia. Monetele romane aflate în Dacia o înterup brusc aproape de moartea lui Caesar ceiace se aplică prin împrejurarea că el plănua o mare expediție contra Dacilor, fapt care a determinat pe negustorii puși în o situație foarte grea să părăsască în număr mare Dacia, Pe pământul Daciei monede de aripire celtică se găsesc mult mai puține ceiace dovedește că Ceții au făcut un negoț mult mai redus de cât Grecii și Romanii cu locuitorii pământului nostru înainte de anul 70 a. Ch.

* * *

Creșterea puterii Dăcilor și atacurile pe eari ei le făceau necontentit fie sub

forma organizației fie sub năvalnice cete de pradă, fac pe Romani să fie pururi cu ochii treji spre panițele N-E ale imperiului, unde locuia neastâmpăratul neam Unăcic.

M. Vinicius atacă pela anul 14 a ch. pe Daci fără să le fi putut atinge marginele provinciei, reușindu-i însă să supună neamurile barbare ale Anarilor Bastarilor Cotinilor Asilor și Antarților prefăcându-le în neamuri plătoare statului roman. Planul de a supune Dacia îl are și Augustus căutând să-i atace în nordul Dunării în propria lor țară. In diferitele lupte îi reușește să mute în Mresca 50 dvs. Daci, imperiul câștigând astfel. cea dintâi întindere în stângă fluviului.

— Va urma —

„Fost și viitor fost ministru“

Reproducem din ziarul „Cuvântul“ din București, articolul de mai jos, ca să vadă lumea din județul nostru, cine este acel dl Chirculescu, pe care partidul liberal l-a trimis în județul nostru, ca să-l prefacă și pe care năimiții din jurul „Viitorului Albei“ dela noi îl numesc, „vrednic, excelent, om rar, de toți iubitul și admiratul fruntaș între liberali“ ș. a. Ca să vadă toată lumea, pe cine au fruntea lor, mâna de liberali din județul nostru. Iată!

„Parafraza e a dlui N. Chirculescu, exministru al munci. Făcea omul haz de necaz la constituirea cabinetului Brătianu și își caracteriza, cu un surâs oțetit, situația. Disciplina de partid îi dicta o singură atitudine: resemnarea.

Exofisirea dlui Chirculescu N., capătă explicații mai materiale. E o chestiune de bani, și bineînțeles, de-ai statului. E vorba de trafic de influență de contracte oneroase, în cari intervine numele soției dlui Chirculescu, cu autorizațiunea de soț a fostului ministru. E clasică lovitura a vânzării unui imobil, superevaluat pentru împrejurare, către statul, etern cumpărător. Savuros detaliu: afacerea s'a încheiat sub averescani. Iar d. N. Chirculescu și a vândut, pe patru milioane imobilul din Focșani, către chiar ministerul pe care îl condusesese cu numai câteva săptămâni sau luni înainte.

Actul de vânzare poartă semnătura a doi funcționari de-ai ministerului foști subalterni ai dlui Chirculescu-ministru. Potlogăria e deci premeditată pe chiar fotoliul ministerial și amănată pentru zilele negre, dar mai propice operațiunilor de acest fel, ale opoziției. Pentru săvârșirea ei a fost nevoie de complezența successorului: d. Gr. Trancu Iași, care nu și putea refuza colegul. D-sa inaugura astfel un sistem nou, menit să asigure continuitatea și armonia între partide, pnnând totodată la adăpost, reputația ministrilor: pe viitor aceștia nu vor mai opera decât din opoziție, simpli particulari sprijiniți de complicitatea successorului lor la putere. Să revenim însă la afacerea în sine: imobilul soției dlui Chirculescu achiziționat pentru un cămin de ucenici, nu a căpătat până azi nici o întrebuintare. Pentru bunul motiv că ministerul nu nvea nici o nevoie de un asemenea imobil. Printr'o clauză din contract, foștii lui proprietari își păstrează terenul împrejmuit cu obligația de a răscumpăra pe un preț inferior prețului de vânzare, suprafețele rășluite printr'o delimitare pripită. Vânzătorii,

se vede, nu au ei înșiși încredere în exactitatea măsurătorii.

Și acum, cuvântul îl are d. Vintilă Brătianu. D-sa ceruse anularea tuturor cumpărăturilor de imobile efectuate sub averescani. Ceruse, încă și scoaterea din viața publică a traficantilor. Are astăzi un strălucit prilej să-și țină făgăduiala. E drept, d. N. Chirculescu nu mai figurează printre miniștri. Dar a nu mai fi ministru, nu e o pedeapsă pentru un delicvent, nici o satisfacție pentru lumea care asistă la jaful și tâlhăriile politicianilor. (Fost și viitor fost ministru); să nu scape d. Chirculescu, cu o simplă reflexiune melancolică. Să restituie milioanele extorcate. Și să reîntre în posesiunea imobilului căpătat de zestre. Sau să-l cedeze, poate, închisorii locale, care îi poate rezerva în schimb, un culcuș binemeritat.

Fly-Tox

Liberalii ș-au pierdut capul și rușinea

Știm noi și pân' acum, că la liberali cinste, dreptate, iubire de adevăr și de popor, interes și dor de țară înzădar cauți. Aceștea nu sunt în programul lor. Dar cel puțin mai credeam, că a rămas în ei cât de puțină judecată și rușine. Vedem însă, că ș-au pierdut și capul și rușinea, chiar de tot.

Aceasta au dovedit-o cu prilejul așa numitor „alegeri parțiale“. Au rămas adevca câteva locuri de senatori și de deputați vacante, din cauza, că unii au fost aleși în câte 2 locuri, pe când nu aveau dreptul decât la unul. În aceste alegeri judecătoria din județele Dolj și Făgăraș s-au purtat legal și cinstit aproape fără excepție. Deci au ieșit candidații național țărăniști cu majoritate de câte 15—20 mii de voturi. Fiind aceasta o dovadă prea grea în cumpănă împotriva liberalilor, dl. Brătianu și dl. Duca au trimis prin al treilea ministru dl. Stelian Popescu, pe un inspector judiciar, pe capul judecătorilor cinstiți din Dolj și Făgăraș, care a început a-i dojeni și amenința și pedepsi, că *pentru ce și cum au cutezat să fie drepți și ținători de lege, când prin dreptate și prin lege liberalii păgubeau?*!

Ca să dojenești și să pedepsești pe niște judecători, a căror chemare este tocmai susținerea dreptății și a adevărului, fiindcă au observat legea și dreptatea, înseamnă să-ți perzi capul și rușinea — Și când vrea să te pedepsească Dumnezeu, i-ți ia mintea și ru-

șinea. Se vede că este aproape pedeapsa lui Dumnezeu de liberali.

Din faptul însă, că în județul Făgărașului inspectorul nu cutează să se ia după judecătoria cinstiți, se vede, că de oamenii energici și conde sine, decum au dovedit Făgărașeniica sunt, *le efrică* să se atingă.

Să facem cât mai mulți, să între frica în liberali de propriile lor fărădelegi. Altfel ne dau de mal!

Fără titlu

Șeful nou al poliției de stat, din orașelul nostru s-a instalat de-abinelea aici la noi.

Suntem veseli de dânsul, să-și vadă de oficiu în mod obiectiv și desinteresat. Dar' să grijească să nu incline spre unii și spre alții, din considerații de partid, desconsiderând pe alții. Lumea observă și vorbește. Se spune, că dl. șef, a dat afară din oficiu și a lăsat fără salariu acuma în gura iernii vre-o 4 sergenți de poliție, fără altă vină decât, că nu îi vrea pe ei, ci pe alții. Și-anume nu vrem să afirmăm, dar' așa circulă informațiile — a pus pe alți patru, cari nu au alt merit față de cei trimiși, decât, că poartă pecetea meritului de partizani — salahuri liberali. Ii facem cunoscut dlui șef, că noi îi urmărim deaproape procedurile sale și dacă vom constata, că de fapt face politică de partid în oficiul său, îl vom face să înțeleagă, că este în Alba-Iulia și că este cine să grijească de dreapta și obiectiva funcționare a poliției, care nu e a partidului ci a statului...

Actualități

La liceul de fete din Alba-Iulia dela începutul lunii crt. s-au numit numai 4 zi patru directoare. — Până la sfârșitul lunii vor fi numite și celelalte profesoare de directoare. În luna viitoare urmează numirea profesoarelor. Iar cu 1 Ianuarie 1928 se vor începe prelegerile.

La Școala Comercială și la Liceul de băieți tot de aici din Alba-Iulia, toată vara au zbeguit emulăriile după direcțiuni. Se pare că cu sosirea acasă a dlui Sandu s-au liniștit peștitoriile și emulările. Dar nu garantăm. În tot cazul dirigent este: Chirculescu, la toba cea mare: Rusu Abrudeanu.

Ar fi amuzant, dacă nu ar fi tragic comic...

Notarul public din Alba-Iulia a cerut cu insistență înființarea postului al doi-

lea de notar public, — dar nui va succede, — se opune din răspuneri Dr. Radeș, actualul subprefect.

Dr. Tecău încă nu s-a dus mașina de scris dela fostul său șef Vulcu.

Dr. Dicu mai nou s-a mutat moara din Păclisa în... cap.

Prota Popovici din Abrud, uitând naționaliști să-l candideze senator, a trecut din convingere la Rusu Arudeanu.

Vrednicul notar județean Hossu, se va însura nu peste mult, e fidanțat numai de 4 ani. La acest paș grăbit la-u îndemnat colegii lui: Radeș, Nicola și Petric, pentru că iei știu ce înseamnă zicala: „Fostai lele...”

Popa Rasputin s-a ales de apărător permanent în cauzele județene, pe orfăcuțul de principii: Zaharie Munteanu.

Popa Silviu s-a ales loc de casă la scurgerea cloacei din cetate.

Omul știe, ce știe,

Alergări la „Astra“ pentru cinematograf. Până acum Gollman conduce cu un cap.

Dr. Tecău a scos din advocătura Statului pe Dr. Mărza, și de atunci sunt prieteni. — Nouă morală: Tocați vă în cap, cari doriți a vă împrieteni.

În această calitate noul avocat al statului a căpătat un proces dela N. N. deputat guvernamental. Dl. deputat guvernamental s-a împrosuat soția, pentru vătămare de onoare, fiindcă cu ocazia unei certe familiare i-a strigat soțului său: „hoț de urne!”...

V. Debu iar a apărut pe piața Bălgăradului, și ca să-și arate interesul față de problemele orașului, o noapte întregă a meditat pe o bancă din promenadă mai deunăzi.

Dl. Iorga despre bacalureat.

Multă lume este de părerea, că examenul de bacalureat în forma sa de azi, este cam exagerat. Între aceștia este o mare autoritate științifică și pedagogică: Dl. profesor Niculaie Iorga. Iată ce scrie dînsul în chestie: „Se aduce un adolescent înaintea unor oameni pe cari nu i-a văzut niciodată... și i-se pun întrebări cari nu i-s'au pus niciodată și la cari se cere un răspuns instantaneu și anume acela care cores-

punde credințelor adversarului, atât de cnvârșitor de puternic, care-i stă în față și care nu odată abuzează de superioritatea lui incomensurabilă. Toată soarta candidatului atârână de răspunsul ce va da, și puținele lui mijloace sunt paralizate de atâtea ori prin însăși perspectiva unui insucces“. Va să zică dl. Iorga este de părerea, că examenele de bacalureat să se țină, ca'mai 'nainte, la fiecare liceu, sub controlul unui delegat ministerial. Părerea dlui. Iorga este o rază de speranță pentru generațiile viitoare,

În ce privește cealaltă parte a chestiunii, ca să se ia măsuri, să nu meargă la școlile academice atâtea elevi nepregătiți, dl. Iorga este de părere că, să nu se înființeze, resp. să nu se susțină atâtea licee, câte sunt azi: în toate oreșelele. Și mai ales să nu se înființeze licee pentru hatiruri de interese de partide politice.

Rubrica Reangajaților Pensionari

1). În adunarea generală a subcentrului Sibiu, ținută Duminecă în 2 Oct. a. c. și la care a participat subsemnatul, împreună cu dl. Gheorghe Drâmbărean, (Alba-Iulia), s'a discutat exclusiv chestiunea improprietății și a ajutorului bănesc.

2) Din partea Uniunii noastre s'a trimis la București o delegație compusă din camarazii Nemeș Florian (Sibiu) și Vasile Călugăr (Brașov), care condusă fiind de către dl. deputat Dr. Caius Brediceanu, s'a prezentat dlui. Ministru de Războiu, căruia i-a prezentat o petiție, prin care cerem grabnică soluționare a chestiunii noastre, pentru a nu fi siliți a apela la forurile judecătorești, pentru obținerea dreptății.

3). Memoriul congresului din Pitești a sosit din care câte un exemplar a fost trimis încă în 7 X a. c. următorilor camarazi: Ardelean Dumitru, Arad, Sechei Nicolae, Beiuș, Lăpădat Gh., Oravița, Costin Vasile, Sf. Gheorghe, Coman Artimon, Cluj, Miha Nicolae Făgăraș, Muntean Iacob, Deva, Orghicium Petru. Vișăul de sus, Schuster Ludovic, Târgu Mureș, Krauss Matei, Bistrița, Balázs Ioan, Odorheiu, Oltean Florian, Șimleul-Silvaniei, Pop Ioan Copălnic-Mănăstur, Bălaci Antonie, Caransebeș, Todea Gh., Dej, Roșca Eremie, Sighișoara, Florea Ioan, Mediaș, Barbu Ioan, Timișoara, Borza Ignăție Turda, Moldovan Nicolae, Brașov, Nemeș Florian Sibiu, Dehelean Nuțiu, Micălaca, Dragoș Pentru, Besenoveche, Crișan Pavel, Dumbrăveni, Buda-

Danil, Geoagiul de jos, Vuia Nicolae, Reșița, Simulescu Pavel, Petroșeni și Jovin Gheorghe, Arad (Cetate), cari sunt rugați a aduce conținutul acestuia la cunoștința tuturor camarazilor domiciliați în localitățile și județele lor proprii.

Costul unui exemplar inclusiv porto e de 40 lei, care se va trimite subsemnatului.

4). Camarazii Coman A. Cluj, Schuster L. Târgu-Mureș, Nemeș Fl. Sibiu, Muntean I. Deva, Barbu Ioan, Timișoara, sunt rugați a trimite fără întârziere Tabloul cu datele cerute prin Nr. 40 din 4—IX. a. c. al ziarului „Alba-Iulia“, ale tuturor camarazilor domiciliați în localitățile arătate în dreptul fiecărui. Deasemenea vor trimite datele amintite și ceilalți camarazi, domiciliați pela sate.

5). Fac din nou apel la toți acei camarazi, cari doresc să fie la curent cu activitatea noastră, ca să se aboneze fără întârziere la acest ziar deoarece pe viitor numai acelora li se va mai trimite ziarul, cari sunt abonați.

Este absolut necesar, ca cel puțin unul din fiecare localitate să se aboneze.

Alba-Iulia, la 8 Octombrie 1927.

PETRU ROȘCA.

NOUȚĂȚI

Aviz. Cursul de șoferi anunțat (ținut de pilotul A. Zigler) se va începe la 1 Noiembrie a. c.

— **Doică tinăra** (perfect sănătoasă caută loc la copil mic în familie bună, Merge și în afară de oraș. Informațiuni la adm. ziarului. 1—3

* **Prăvălie și magazie de bucate**, 2 camere, bucatărie, locuință, pivniță și grădină la casă, se dă în chirie în centrul comunei LUPȘA jud. Turda. Comuna și jurul ei este mare. Gara în loc. Amatori pentru a vedea localul se vor prezenta la Buzdugan Vasile în Lupșa, iar condițiile și contractul se găsesc la proprietaria Victoria Popa Arad, str. Barițiu No. 14. 2—5

* **Instiințare.** Cu onoare aducem la cunoștința Domnilor avocați din județul Alba, că la librăria noastră se găsesc toate imprimările necesare tuturor cauzelor civile, impuse de noile ordine superioare, după modele legiuite, cu prețuri couvenabile. Cu toată stima LIBRĂRIA „ALBA“.

— **Harta nouă** a jud. „Alba“ s'a pus în vânzare la Librăria „Alba“ Alba-Iulia.

* **De vânzare:** un „Dinamo“ de un cal și jumătate putere în stare foarte bună. Informațiuni, Raț Toma Alba-Iulia Str. Sf. Nicolae Nr. 3. 3—3

— **S'a pierdut** un cal de statură mică, cu părul negru, de 5 ani, cine știe ceva despre el el să binevoiască a anunța Poliția din Alba Iulia, unde poate primi eventuale spese ce a avut.

* **Uniforme și chipiuri** pentru elevii de liceu, se găsesc pe lângă cele mai avantajoase prețuri, la croitorul FLORIAN ADAM Alba-Iulia, STR. PLEVNEI No. 11.

„ALBA“ Institut de Arte Grafice Societate pe acții Alba-Iulia.

Convocare

Domnii acționari ai institutului de Arte Grafice „ALBA“ soc. pe acții Alba-Iulia, se convoacă prin aceasta în

a III-a ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ

are se va ținea la 29 Octomvrie 1927 orele 2 p. m. în localul Băncii „IZVORUL“ cu următoarea

ORDINE DE ZI:

- 1). Deschiderea și constituirea adunării.
- 2). Raportul Consiliului de Administrație și stabilirea bilanțului pe anul 1926/1927.
- 3). Raportul cenzorilor.
- 4). Hotărârea asupra împărțirii beneficiului.
- 5). Hotărâre asupra absoluturilor Consiliului de administrație și cenzorilor.
- 6). Eventuale propuneri.

Alba-Iulia, la 20 Octomvrie 1927.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Activa		Bilanț la 31 Iunie 1927		Pasiva	
	Lei	b.		Lei	b.
Casa	23.442	—	Capital	600.000	—
Mașini și aranjamentul tipografiei Ilbrăriei ai legătoriei	1.041.821	—	Creditori	1.900.757	—
Marfa	1.115.832	—	Profit	9.414	—
Debitori	338.076	—			
	2.519.171	—		2.519.171	—

Debit		Pierdere și profit		Credit	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese	236.349	—	Venite la marfa, tipografiei și legătoriei	860.155	—
Chirie	30.000	—			
Spese generale: Salare, spese de administrație porto. etc.	535.009	—			
Impozite	49.383	—			
Profit	9.414	—			
	860.155	—		860.155	—

Alba-Iulia, la 30 Iunie 1927.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TOTI

**Invățătorii și învățătoarele î-și procură
rechizitele și cărți școlare numai dela
Librăria „ALBA“**

**fiind cea mai eficientă, dând și un rabat
de 10%**

**Librăria și Tipografia
„ALBA“**

Alba-Iulia Piața M. Vit. No. 28.